

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

VII НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Роль закладів фахової передвищої та
професійної освіти в системі безперервної
освіти»***

Збірник тез та доповідей

Одеса
2020

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи ОНАХТ, к.т.н., доцент – голова оргкомітету

Заступник голови (координатор):

Іванова Лілія Вікторівна

Директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ, к.т.н. – заступник голови

Члени оргкомітету:

Мураховський Валерій Генріхович

Директор навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к.ф-м.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

Директор Коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

Єпур Ольга Сергіївна

Директор Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

В.о. директора Механіко-технологічного коледжу ОНАХТ,

Сярова Анастасія Сергіївна

Методист навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Уманська Валентина Іванівна

Заступник директора з навчально-методичної роботи Одеського технічного коледжу ОНАХТ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Імплементация Закону України «Про фахову передвищу освіту» в коледжах ОНАХТ
2. Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – професійні заклади освіти – фаховий коледж – академія, як важлива складова професійної підготовки кадрів.
3. Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.
4. Формування професійної та особистісної компетентності випускника.
5. Міждисциплінарна інтеграція, як чинник оптимізації освітнього процесу та складова готовності майбутнього випускника до професійної діяльності.

Конференція відбудеться **25 березня 2020р.**

Місце проведення конференції – Одеський технічний коледж ОНАХТ, вул. Балківська, 54, II навчальний корпус – 4й поверх, ауд. 446.

Реєстрація учасників конференції з 10.00 год.

Початок роботи 11.00 год.

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКІВ КОЛЕДЖІВ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

Н.М. Комар, викладач філологічних дисциплін
Одеського технічного коледжу

Розглядаються аспекти системного підходу до формування та розвитку комунікабельності як необхідного складника особистісної інформаційної культури.

Ключові слова: інформаційна культура, мовленнєва культура, мовленнєва компетентність.

Поняття інформаційної культури виникло в процесі активізації дослідницької уваги до механізмів, способів, засобів інформаційного обміну в соціокультурних сферах з середини другої половини ХХ століття, що зумовлено становленням нового постіндустріального суспільства. Пріоритетність наукових розробок у цій галузі, безумовно, належить негуманітарним спеціальностям, що пов'язано зі стрімким розвитком інфокомунікацій.

Однак чимало досягнень у вирішенні цієї актуальної проблеми має філософія, психологія, соціологія. На жаль, для філології такі аспекти залишалися на периферії дослідницьких студій, вивчалися опосередковано або лише загальнотеоретично, хоча цікаві спостереження, конструктивні результати маємо також у прикладній лінгвістиці. На часі постала потреба якісного систематизування розрізнених знань, класифікації простежених моделей, що є завданням такої спеціалізації, як соціолінгвістика, яка має поки що незначний досвід, але надзвичайний потенціал розвитку, поштовхом та стимулом якого став своєрідний «інформаційний вибух», у ситуації котрого перебуває сучасне суспільство. Характеризуючи специфічні ознаки цієї ситуації, варто звернути увагу на загрозливі тенденції до перетворення інформаційної культури як сукупності норм, правил та стереотипів поведінки, пов'язаних з процесом спілкування на культ інформації. Слово «інформація» в перекладі з латини – «ознайомлення», «уявлення» – означає, по-перше, систему даних, повідомлень, що передаються шляхом сигналів, по-друге, зменшення невідомості про певне явище чи процес. Маємо парадоксальний приклад: кількість повідомлень стрімко збільшується, однак поглиблюється відчуття ентропійної кризи. Суспільство, створивши стрімкий інформаційний вир, поступово стає жертвою цієї примхливої круговерті, не відрізняє в ній достовірне, об'єктивне, актуальне, потрібне, корисне, правильне, тобто, інформація не стає знанням, надбанням, вона є інструментом влади та кореляції суспільної свідомості, що

найпомітніше в осередках молоді. До сучасного соціального лексикону (поряд з феноменом «технократії») додається поняття «інфократії» (влади інформації).

Ця своєрідна передмова до титульної теми даної стислої наукової розвідки якнайкраще опрозорює основну проблематику взаємовідношень та взаємозв'язків мови як найефективнішого засобу суспільної комунікації та тенденцій розвитку сучасного інформаційного процесу. Наприклад, ключовими поняттями доведення актуальності заявленої теми обрано такі семантичні моделі: 1) інформаційна культура ; 2) інформаційний вибух; 3) інфократія. Ці поняття не належать до вузькоспеціальної терміносфери, не закріплені за певною науковою галуззю, легко мігрують у всі сфери гуманітарної науки, вільно функціонують у масовому, публічному вжитку. Кожна з трьох моделей може бути пояснена в контексті багатьох лінгвістичних аспектів, однак найбільше зацікавлення викликає останнє слово. По-перше, воно має найбільшу вірогідність функціонування у публічному тексті, бо відповідає найпопулярнішим тенденціям інформаційної презентації.

У сучасному світі чимало новотворів, кількість яких щодня зростає. Застосування несподіваного, іноді незрозумілого слова гарантує принагідне зацікавлення аудиторії, створює враження надзвичайної цінності, новизни, актуальності пропонованої інформації. Цінність інформації передусім визначається не лише критерієм своєчасності та актуальності, але й ступенем закритості, тобто, загальновідоме не варте уваги. Внутрішні резерви мови можуть перетворити нецінну інформацію у її вартісний аналог. Найпростіший спосіб – заміна автентичного, корінного чи активного лексичного складу на іншомовний, запозичений або введення новотворів.

Однак після інтриги, створеної формою, виникає роздратування від змісту, бо більшість неологізмів не виправдовують своє застосування, залишаються лінгвістичними дублікатами вже відомого слова, окрім того не завжди правильно створеними. Отже, про слово «інфократія», яке виникло шляхом скорочення основи за аналогією до наявних – «бюрократія», «технократія», «автократія». У кожному зі слів між основами маємо голосний звук, що є фонетично та структурно доцільним. Перша скорочена основа достатньо прозоро зберігає взаємозв'язок з повнозначною лексемою, що допомагає легко відновити самотійне значення скорочення.

Частини техно-, авто- у структурі більшості складних слів розглядаються як префіксоїди (поряд з такими частинами, як авіа-, агро-, водо-, газо-, гео-, геліо-, екзо-, електро-, квазі-, моно-, , соціо-, супер-, теле- та ін.) , тобто мають значний потенціал словотворення. Частина інфо- є штучною, неприродною, більш властиве скорочення від слів «інформація», «інформаційний» - «інформ.», що відтворено в таких словах, як «інформагентство», «інформслужба», «інформбюро». Однак при використанні цієї частини з

наступним «кратія» порушується орфоепічний та фонетичний принцип, слово вимовляється важко.

Можна передбачити недовговічність існування такого новотвору: за першою моделлю – втрачається прозорість значення; за другою – виникає складність функціонування у мовленні.

Більшість слів-неологізмів не витримують випробування часом, однак є і такі, котрі, не зважаючи на їх очевидну недоцільність, ненормативність та стилістичну недоречність досить активно функціонують у вжитку, задля їхнього зникнення замало філологічної заборони.

Наприклад, слово «піар», прикладами до якого можуть бути найнесподіваніші лексеми : піар-менеджер, піар-кампанія, піар-агенство (або агенція), навіть піар-директор (у засобах масової інформації вживається як синонім до «рекламний»), – яскравий приклад того, як незнання буквального значення іншомовного слова замінюється приблизною контекстуальною інтерпретацією, а графічне відтворення наслідує фонетичну транскрипцію; утворене від англomовної ідіоми public relation, іноді ще зберігає норми правописної регламентації іншомовних аббревіатур – PR – (як і деякі віднедавна засвоєні аббревіатури електронного дискурсу: WWW – всесвітнє інформаційне середовище, PC – персональний комп'ютер, IRC – спілкування в реальному часі, ICQ. Форми адаптації іншомовних аббревіатур доволі примхливі та несподівані, можуть стати об'єктом окремого спеціального дослідження. Викликає занепокоєння інша проблема – межі лінгвістичної лояльності та толерантності у порушенні нормативного слововжитку, постає питання про асиміляцію вузькоспеціальної лексики та загальноновживаної, термінологічну міграцію та детермінологізацію. Сучасний молодіжний лексикон розширюється англomовними сполуками, транслітами та маргінальними новотворами, сленговість стає домінантою комунікації.

З одного боку, неформальність та лінгвістична девіація свідчить про комунікативну розкутість та природність: спілкування в різних мережевих ресурсах урізноманітнюється. З іншого – спрощується до примітивізму. У студентському осередку простежуються емоційна надмірність висловлювань, неправильність тематичного розгортання, що компенсується невербальним заміщенням. Посутньою тенденцією усного презентування є стилістична плутанина, яка є наслідком одноманітного інформаційного контенту. Переважно застосовується розмовно-побутові прийоми: короткі речення, тавтологічність, плеоназм, просторіччя та незнищений суржик, який через майже злочинну лояльність ЗМІ проріс повсюдно. Ідеться вже не тільки про міжслов'янську інтерференцію, а й про англо-українську асиміляцію[1;2]. Найактивнішого вжитку серед таких, як пранк, фейк, тролінг, набуває «хейтерство», що походить від «ненависть». Загрозливим є те, що агресивність

спілкування презентується як радикальна сміливість та навіть свобода вираження думки. Застосування інвективної лексики не цензурується, а це шлях до знецінювання морально-етичних засад. Виправдовується така мовленнєва тактика іноді надмірною емоційністю та епатажністю, однак у міжособистісному спілкуванні — це провокація, вияв вербальної агресії, примітивної форми афективного мовлення, що не лише дискредитує мовця, знеособлює адресата – реального чи віртуального. Ця лексика з латентним чи відвертим лихослів'ям має намір принизити, образити, зганьбити адресата мовлення різко та цинічно[3].

Пряме моралізаторство та різка заборона призводять до протилежного ефекту, мовленнєва агресія інтонується в підтексті або провокує відверто табуйовані репліки. До царини толерантної мовленнєвої культури не існує коротких стежин, це довгий, але цікавий шлях навчання, засвоєння універсальних знань, оскільки тільки всебічно розвинена особистість здатна як критично оцінювати фейковість спотвореної інформації, так і врівноважено комунікувати. А для цього необхідно мотивувати молодь до читання різностильових текстів, що дає досвід різноаспектного сприйняття.

Радикальний пуризм чи іншомовна надмірність, безумовно, перешкоджають природному розвитку інформаційного суспільства, однак рухливість контактів, своєрідна мовна міграція якнайкраще підтверджують продуктивність інтеграційних процесів, питома вага запозичених слів стимулює інтелектуальні пошуки. Саме тому в процесі викладання мови необхідно застосовувати лексикологічний тренінг, що збільшуватиме кількість одиниць мовленнєвого вжитку, а також універсалізує міждисциплінарний контент.

Ці незначні лінгвістичні спостереження про специфіку розвитку сучасної інформаційної культури, можливо, стали б підґрунтям певних висновкових узагальнень на більш сприятливому соціологічному ґрунті. Проблема загострюється тим, що йдеться про нашу українську мову та нашу українську інформаційну культуру, що перебуває на перехресті різноманітних впливів, експансія яких знову випробовує нас на стійкість.

Література

1. Голдованський Я.П. Словник англіцизмів – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до словника : <http://www.slovnyk.lutsk.ua/>
2. Тлумачний словник чужомовних слів в українській мові / О.М. Сліпущко – Львів : Астролябія, 2003. – 608 с.
3. Форманова С.В. Інвективи в українській мові : дис. ... докт. філол. наук : 10.02.01 / Світлана Вікторівна Форманова / ОНУ імені І.І. Мечникова. – Одеса, 2013. – 450 с.

Організація дуальної форми навчання у механіко-технологічному коледжі ОНАХТ та ДТЕК АТ «ОДЕСАОБЛЕНЕРГО».....	34
<i>О.А. Комкова, к.т.н., викладач-методист в/к, Математики та Вищої математики, МКТ</i>	
Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.....	35
<i>Ю.В. Кваснікова, викладач кваліфікаційної категорії "Спеціаліст", КПАІТ</i>	
Впровадження та переваги дуальної форми навчання	39
<i>О.С. Бондаренко, Спеціаліст II кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Впровадження дуального навчання в коледжі: проблеми і перспективи	40
<i>Н.К. Пенковська, к.п.н, викладач вищої кваліфікаційної категорії</i>	
<i>Л.В. Березовська, викладач вищої кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Оздоровчий напрям студентів через нетрадиційні види спорту.....	44
<i>І.С. Галеніна, викладач II кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Формування інформаційної компетентності у студентів із використанням різних форм та методів дослідницької роботи (на прикладах проведення семінарських занять з елементами аналізу архівних документів)	45
<i>Т.Г. Левчук, Викладач-методист, в/к, КНТІС</i>	
Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.....	47
<i>Я.П. Пруднікова, викладач кваліфікаційної категорії «Спеціаліст», КНТІС</i>	
IV. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ОСОБИСТОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКА	49
Впровадження системи комп'ютерного моделювання на лабораторних роботах зі спец. дисциплін	49
<i>А.А.Кривченко, викладач I к., Ю.В. Кривченко, викладач в/к, ОТК</i>	
Експериментальна перевірка результативності моделі формування конкурентоспроможності майбутніх ІТ-фахівців у технічних коледжах (результати педагогічного експерименту)	51
<i>О.В. Скорнякова, викладач спецдисциплін, в/к, голова ЦК, ОТК</i>	
Формування професійної компетентності випускника	62
<i>Г.Ф. Гришко, викладач I категорії комісії</i>	
<i>Н.М. Ільчишина, викладач I категорії, голова ЦК, ОТК</i>	
Формування мовленнєвої компетентності випускників коледжів в контексті інформаційної культури	65
<i>Н.М. Комар, викладач філологічних дисциплін, ОТК</i>	
Формування професійних компетентностей студентів шляхом застосування інтерактивних методів навчання	69
<i>Ю.В. Воронкова, зав.економічним відділенням, викладач в/к. Н.С.Коваленко, викладач в/к, голова ЦК, Н.В.Макарова, викладач I к., ОТК</i>	